

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/108/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617202163
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8617202163.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne K. V., W.. XX.X.XXXX, F. V. XXX/X, XXX XX L., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GBRIELA s.r.o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1 083,92 eura s prísl. a o určenie, že zmluvná podmienka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 5Csp/52/2017-66 zo dňa 07. 06. 2019 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II. a IV.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 635,69 eura s prísl. z a s t a v u j e.

II. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie v sume 448,23 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 448,23 eura od 14.6.2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. U r č u j e, že zmluvná podmienka, uvedená v Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, z 30.4.2013, v znení: „Spoločnosť a klient podpismi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú: a) záväzkový vzťah z právneho dôvodu VIČ podľa Hlavy 16 ÚP, prípadný nesúhlas označte krížikom:[]; b) dohodu o zrážkach zo mzdy, prípadný nesúhlas označte krížikom:[] a c) dohodu o zmluvnej pokute podľa Hlavy 18 ÚP; to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Ohľadne výrokov I. a II. žalovanému p r i z n á v a náhradu trov konania proti žalobkyňi v rozsahu 18 %. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

V. Ohľadne výroku III. žalobkyňi p r i z n á v a náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

VI. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok v sume 126 eur na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku“.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že žalobkyňa sa návrhom došlým súdu domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok z titulu úverovej zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 30. 04. 2013. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1 700 eur s mesačnou splátkou 57,79 eura a počtom splátok 48. V zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba 23,30 %, RPMN od 26,1 % do 27,6 %. Celková čiastka, ktorú žalobkyňa žalovanému zaplatila, predstavovala 2 148,23 eura, čo je zrejmé z prehľadu platieb žalovaného, ktorý predložil žalovaný ako prílohu vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 28. 06. 2017 (č. I. 29 spisu).

3. Súd skonštatoval, že obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“). Súd má za to, že zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený v rozsahu od 26,1 % do 27,6 %. Žalovaný má poskytnúť úver takým spôsobom, ktorý mu umožní uvedenie RPMN konkrétnym údajom. Správna výška RPMN podľa internetovej kalkulačky vychádza 29,96 % a tak podstatný rozdiel vo výške RPMN má ten istý dôsledok ako neuvedenie RPMN. Preto je v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ tento úver bezúročný a bez poplatkov. Vo vzťahu k určitej výške o splatnosti splátok a konečnej splatnosti, súd uviedol, že ich za určité nepovažuje. Určitosť nemusí byť daná konkrétnym dátumom každej splátky, ale musí byť určená tak, aby sa v zmluve priamo uviedlo číselné vyjadrenie splátky na istine, úroku a servisnom poplatku z každej jednotlivéj splátky. Čo sa týka rozpisu splátok, súd poukázal na rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 11Co/127/2015, rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. zn. 25Co/567/2014, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/61/2015, 7Co/220/2014, 8Co/113/2015, 20Co/49/2015 a 21Co/117/2015. Čo sa týka určenia, že zmluvná podmienka ako je uvedená vo výroku III. rozsudku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v tomto smere súd poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 16Csp/153/2013, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 18Co/36/2018, s ktorým sa súd v plnom rozsahu stotožnil. Vyššie uvedené závery znamenajú, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, čo znamená, že žalobkyňa mala žalovanému zaplatiť len výšku poskytnutého úveru. Bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1, 2 OZ) tvorí rozdiel medzi plátbami žalobkyne v sume 2 148,23 eura a výškou poskytnutého úveru 1 700 eur. Z uvedených dôvodov žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 448,23 eura (2 148,23 eur - 1 700 eur). Žalovaný žalobkyni dlh doposiaľ nezaplatil, a dňom nasledujúcim po doručení žaloby (13.06.2017) sa dostal do omeškania. Preto súd priznal žalobkyni okrem istiny aj úrok z omeškania vo výške 5 % odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby.

4. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. Žalobkyňa procesne zavinila zastavenie konania sčasti o zaplatenie 635,69 eura (žalobkyňa v čase podania žaloby mala podklady k tomu, aby vedela, akú výšku bezdôvodného obohatenia má žalovať). Žalovaný bol teda v tejto časti úspešný, neúspešný bol ohľadne zaplatenia sumy 448,23 eura (1 083,92 eura - 635,69 eura). Žalobkyňa bola úspešná v rozsahu 41 % a žalovaný bol úspešný vo zvyšných 59 %. Úspech žalovaného, ktorý prevyšuje úspech žalobkyne je preto 18 % (59 % - 41 %). Preto súd priznal žalovanému náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 18 % ohľadne výrokov I. a II. tohto rozsudku. Ohľadne výroku III. tohto rozsudku súd priznal žalobkyni náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, pretože mala plný úspech o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z titulu uzatvorenej úverovej zmluvy zo dňa 30. 04. 2013.

5. Proti tomuto rozsudku, proti výrokom II. a IV., podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutých výrokoch rozsudok zmenil, žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania, alternatívne žiadal rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol, že výška RPMN je v zmluve uvedená korektne spolu s predpokladmi pre jej výpočet, ktoré sú uvedené priamo v úverovej zmluve. Zákon č. 129/2010 Z. z. v prílohe upravuje výpočet RPMN. Z popisu jednotlivých položiek vzorca je zrejmé, že pri výpočte RPMN zohráva dôležitú úlohu aj presný dátum, kedy došlo k prvému čerpaniu finančných prostriedkov. Nakoľko medzi zaslaním úverovej zmluvy na podpis klientovi a doručení podpísaného vyhotovenia späť do spoločnosti, kedy dôjde k reálnemu načerpaniu finančných prostriedkov uplynie niekoľko dní, žalovaný mal záujem poskytnúť klientovi korektne presnú a reálnu hodnotu RPMN, pričom po zaslaní finančných prostriedkov bola klientovi presná hodnota RPMN oznámená. Žalovaný preto nepovažuje za správne a zákonné sankcionovať jeho korektný prístup ku klientovi bezúročnosťou a

bezpoplatkovosťou úveru. Žalovaný poukázal ďalej na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 vo vzťahu k ust. § 9 ods. 2 písm. k), f) zákona č. 129/2010 Z. z. Zdôraznil, že v dôsledku nerešpektovania judikatúry súdov ES môže viesť k obnove konania, k náhrade škody alebo podaním žaloby komisiou o nesplnenie povinnosti členského štátu. Judikatúra Európskeho súdneho dvora je rozhodovacou praxou Súdneho dvora EÚ, ktorú vytvárajú rozhodnutia tohto súdu v jednotlivých preskúmaných záležitostiach. Judikatúra Európskeho súdneho dvora má pritom zabezpečiť najmä jednotný výklad práva EÚ tak a jeho rovnaké uplatňovanie v jednotlivých členských štátoch. To znamená, že týmto výkladom Európskeho súdneho dvora sa musí riadiť nielen súd, ktorý o výklad požiadal či štát alebo inštitúciu EÚ, ktorej je rozhodnutie určené, ale všetky členské štáty, ich orgány a obyvateľstvo, ako aj samotné orgány EÚ. Toto pravidlo nie je súčasťou zakladajúcich zmlúv na základe konkrétneho prípadu však o ňom rozhodne Európsky súdny dvor na základe čoho už vo všetkých členských štátoch EÚ platí, že ak je akékoľvek vnútroštátne pravidlo (napr. zákon, vyhláška) v rozpore s európskym právom orgánu daného štátu, ho nemajú uplatňovať.

6. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu žalovaného nevyjadрила.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

8. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného ku dňu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy medzi stranami sporu (30.04.2013), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať: ročnú percentuálnu mieru nákladov, celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto RPMN.

9. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o RPMN uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

10. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je práve údaj o RPMN, pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údajoch o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Matematický výpočet RPMN podľa vzorca uvedeného v prílohe k tomuto zákonu v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nemožno označiť za jednoduchý. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o RPMN uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti. Bez príslušného matematického výpočtu, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN nie je spotrebiteľ schopný preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do úverového vzťahu s dodávateľom.

11. S neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v ust. § 11 ods. 1 spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, teda už len z tohto dôvodu, t. j. s neuvedením všetkých

predpokladov použitých na výpočet RPMN zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 11 ods. 1 spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

12. K údaju o RPMN odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Práve preto, aby sa spotrebiteľ mohol objektívne rozhodnúť, či ponúkaný úver je pre neho výhodný alebo nie, či do úverového vzťahu s dodávateľom vstúpi alebo či iný dodávateľ mu ponúka úver za výhodnejších podmienok, je podstatné, aby spotrebiteľ poznal skutočnú a presnú výšku RPMN už v čase uzatvárania zmluvy. Informácia o RPMN poskytnutá po uzavretí zmluvy, je pre spotrebiteľa irelevantná a takýto postup je v rozpore s účelom zákona o spotrebiteľských úveroch.

13. Znenie ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) nepripúšťa výklad, podľa ktorého by bolo možné RPMN uviesť v rozmedzí „od - do“. Výška RPMN musí byť uvedená presne spolu s predpokladmi použitými na jej výpočet, pričom s výkladom spomínaného ustanovenia v aplikačnej praxi ani nedochádza k väčším problémom.

14. V čase, kedy žalobkyňa zmluvu podpisovala nemala vedomosť o tom, aká je reálna výška RPMN. Za splnenie povinnosti uviesť údaj o konečnej splatnosti úveru je možné považovať len prípad, kedy má spotrebiteľ vedomosť o údajoch uvedených v ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ v čase, kedy zmluvu na znak súhlasu podpisuje a vyjadruje vôľu byť ňou viazaný.

15. Na uvedenom nič nemení ani obrana žalovaného spočívajúca v tom, že po zaslaní finančných prostriedkov bola žalobkyni presná hodnota RPMN oznámená. Uvedená skutočnosť nezbavuje žalovaného povinnosť uviesť RPMN v presnej výške už v čase uzatvorenia zmluvy. Pokiaľ žalovaný zvolil a umožnil takýto postup uzatvárania zmlúv, bol povinný nájsť spôsob, ako aj a v tomto prípade naplniť ustanovenia zákona a ak tak neurobil, musí znášať dôsledky tohto konania, opomenutia.

16. Keďže pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje neuvedenie čo i len jednej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ, odvolací súd sa ďalšími odvolacími námietkami žalovaného nezaoberal.

17. Za tohto stavu odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok vo výroku II. ako vecne správny potvrdil, vrátane správneho súvisiaceho výroku o trovách konania (IV.).

18. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnej žalobkyni v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli a neúspešný žalovaný nemá nárok na ich náhradu.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).